

Dibuixants d'ara

ESCOBAR.

Un tastaolletes que no ho és

HA publicat articles d'humor ha escrit - i han estat representades - quatre obres de teatre (tres en català i una castellà), ha fet cursos de dibuix per correspondència, guions i diàlegs per TV, ha inventat un billar i un projector infantil, ha participat en films de dibuixos animats i, per damunt de tot, ha estat un ninotaire. Ell s'autodefineix com un tastaolletes però el Diccionari Fabra explica que aquest mot és referit només a la persona que comença moltes coses i que no n'acaba cap. No és, doncs, aquest el cas d'Escobar que ha assolit un èxit notable com a dibuixant, sobretot en el camp de la historieta infantil.

Josep Escobar i Saliente, nascut a Barcelona el 22 d'octubre de 1908 i criat a Granollers des del 1915 (el seu pare era l'administrador de Correus), quan anava a escola ja tenia el dibuix com assignatura preferida i admirava els treballs dels ninotaires, sobretot els de Felii Elies, que signava «Apax» en les principals revistes satíriques catalanes, i els del madrileny «K-Hito» que en realitat amagava el nom de Ricardo Garcia.

Va treballar a la Tabacalera, on va adquirir el vici de fumar; en una farmàcia, en la qual va menjar muntanyes de pastilles de goma i, finalment, va ingressar a Correus on va gastar tota la memòria que tenia aprenent la «Geografia Postal» i totes les possibles combinacions de trens i autocars de línia de més de 4.000 pobles. A Correus s'hi va estar fins al final de la guerra, aleshores el van depurar i no va aconseguir el reingrés fins el 1974.

El primer text el va publicar el 1922 a la revista «Pulgarcito» de l'Editorial Gato Negro

(la mateixa que després serà Bruguera). Es tractava d'un conte curt titulat «La Mentira». El primer dibuix (deixant de banda l'anunci d'una sabateria de Granollers) va sortir a «Violeta» el 1922 a conseqüència d'un concurs i aquest mateix any va dibuixar la primera historieta a «Signoreta», una altra publicació d'El Gato Negro. El 1924 publica a «La Gralla», de Granollers i el 1930 a «Papitutu», on fa servir l'únic pseudònim de la seva vida i signa «Penta» que volia dir que era un dibuix d'un Penta o sia que tenia «pentana». També publicarà a «L'Esquella de la Torratxa» durant força temps (sobretot en l'etapa 1934-37), a «Diario de Granollers», «Inquietud», «L'Esquellot», «Pocholo», «La Campana de Gràcia», «T.B.O.», «Buen Humor» i a la madrilenya «Gutiérrez».

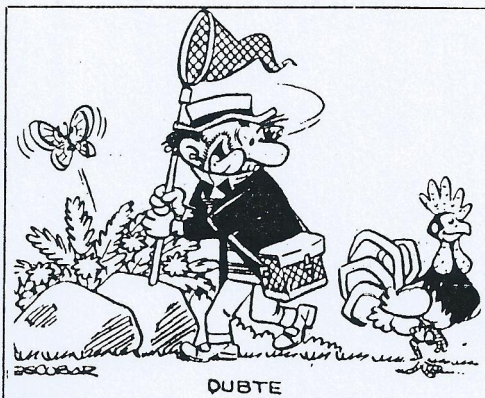
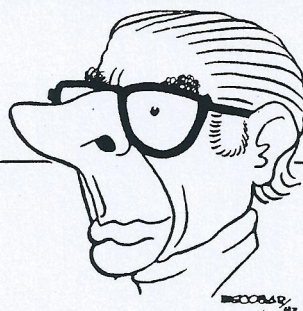
Acabada la guerra col·laborarà a «Leyendas Infantiles», «Tururú», «Cu-Cú», «Tele-Radio», «Lea», «Dicen...» (hi va fer «La Chistera» durant una bona temporada), «Patufet», «Ronsana» i des de 1943, a Editorial Bruguera en las innumerables publicacions de la qual crea tota una sèrie de personatges que li han donat popularitat: «Carpanta», «Zipi y Zape», «Petra, criada para todo», «Doña Tula, suegra» (aquest va ser suprimit per la censura ja que, segons ells, «atenava contra la sagrada unidad del matrimonio») i el de Carpanta va estar a punt de desaparèixer perquè li van comunicar que «en la España de Franco nadie pasa hambre». Ningú no es va adonar, però, que Carpanta ha portat sempre un jersel amb les quatre barres), «Don Telescopio», «El dependiente Vicente», «Don Optimio y Don Pésimo», «Toby el perro», etc.

Una de les característiques

d'Escobar i potser també una de les menys recordades és la seva condició de pioner dels dibuixos animats en el nostre cinema. El 1934 a Granollers, va fer un curt en blanc i negre («La rateta que escombrava l'escaleta») i el 1937, en la «Hispano Gráfica Films» dels germans Baguñà, va participar en diversos episodis del «Joan Milhomes» de Salvador Mestres. Després de la guerra, per unió d'Hispano Gráfica i «Dibson» es funda «Chamartín» que, per primera vegada intenta la industrialització amb la dels dibuixos animats mitjançant la formació de tres equips de treball. El dirigit per Francesc Tur feia les aventures de «Don Cleque», el que dirigia Lluís Ferran feia «Garabatos» (una mena de revista d'humor) i Escobar tenia cura de l'equip que dibuixava les aventures del toro «Civilón» tot i que també va fer les d'un nen que es deia «Pituco» i un curt per al Ministeri de Defensa sobre els tancs. Tot això se'n va anar en orris quan es va decretar l'obligatorietat del «No-Do» que va representar la ruina dels productors de films curts. Els germans Baguñà, però, juntament amb Cirici Pellicer i Josep Benet, van crear Estela Films per a la realització de llargs que, en principi, pensaven fer en català. Com que això va ser prohibit es va fer «Erase una vez...», la història de la Ventafocs que, amb Escobar de director d'animació i de guionista, va obtenir una Menció Especial al Festival de Cinema Infantil de Venècia el 1950.

Si Escobar, com ell creu, ha estat un tastaolletes, el menys que podem dir és que ha tingut una qualitat evident en totes les olles que ha tastat. Tant de bó n'hi haguessin molts més com ell.

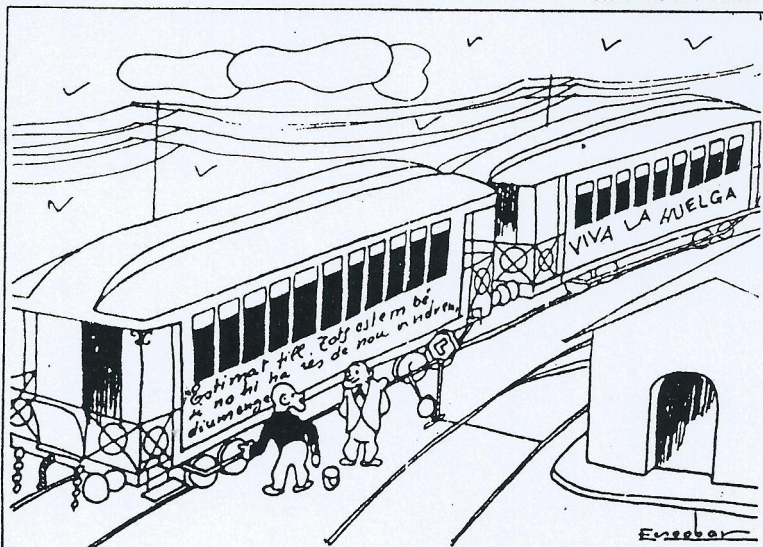
Lluís Solà i Dachs

DUBTE

ENSURT

NOU MITJA DE COMUNICACIO.

-I vós?
-Oh, jo escric a la família que viu tres estacions més amunt.

